

ANTIBIOTICAREGISTER VOOR BELPLUMEDEELNEMERS IS OPERATIONEEL

Sinds 15 mei is het AB Register in de pluimveehouderij operationeel. In deze online databank kan elk bedrijf zijn antibioticagebruik bijhouden. Alle Belplumedeelnemers moeten deelnemen aan het systeem. Belplume organiseerde vijf voorlichtingsvergaderingen voor de pluimveehouders en dierenartsen om een en ander toe te lichten. – *Jan Van Bavel*

De pluimveesector is zich ervan bewust dat het onoordeelkundig gebruiken van antibiotica leidt tot multiresistente bacteriën. In het recente verleden werden dan ook al stappen ondernomen om het gebruik te reduceren. Via AB Register worden de inspanningen nog geïntensifieerd en wordt het gebruik beter in beeld gebracht. Antibiotica worden ingezet om bacteriële ziekten te lijf te gaan. Maar in het verleden werden antibiotica ook al eens ingezet als preventiemiddel, om fouten in het management op te lossen, omwille van zijn groeibevorderende werking, drogere mest of puur uit gewoonte. Zo werden antibiotica te gemak-

kelijk ingezet, weliswaar met respect voor de wachttijden. “We moeten streven naar een antibiotica-arme productie”, aldus Wouter Wytynck, adviseur dierlijke veredeling bij Boerenbond en ondervoorzitter van het lastenboek Belplume (zie kader).

Enkel als het moet

Een veelvuldig gebruik van antibiotica leidt tot multiresistente bacteriën, die een bedreiging voor de volksgezondheid vormen. Want als er nog maar weinig werkzame antibiotica ter beschikking zijn, kunnen ziekten onbehandelbaar worden. “Via Belplume willen we een

serieuze reductie van antibiotica bewerkstelligen, maar het is geen doel op zich. Antibiotica moet je gebruiken als je ze nodig hebt”, verduidelijkt Wytynck. “Als de kippen ziek zijn, moeten ze behandeld kunnen worden. Daarom willen we een oordeelkundig gebruik van antibiotica.” Belangrijk bij de opstart van het systeem is dat iedereen mee in de boot zit: pluimveehouders, dierenartsen én broeierijen. De dierenartsen zullen toetreden tot Belplume, wat een goede zaak is. “Zo kunnen we samen de grenzen van grootverbruik vastleggen en beslissen wanneer we overschakelen op verbeterprogramma’s”, zegt Wytynck. “Ook de

broeierijen zijn een belangrijke schakel, want zij zetten de kippen op.” Een Amcra-werkgroep verzamelde al aanbevelingen. Belplume heeft enkele extra voorwaarden in het lastenboek opgenomen, waaronder de een-op-een-relatie tussen de dierenartsenpraktijk en de pluimveehouder. De bedrijven hebben ook geen geneesmiddelen depot (behalve voor vaccins); het is de dierenarts die de antibiotica verschaft of voorschrijft, waarna ze worden gebruikt. De pluimvee-bedrijven maken nu ook heel wat antibiotogrammen, waardoor antibiotica onderbouwd kunnen worden ingezet.

AB Register

Het datacollectiesysteem AB Register werd ontwikkeld door Belpork (eigenaar en beheerder van het Certus-kwaliteits-systeem voor vers varkensvlees) en is sinds 2014 operationeel. Amcra zorgt er voor de dataverwerking en rapportering. Belplume besliste om bij dit systeem aan te sluiten. In de toekomst kan het AB Register worden uitgebreid naar andere diersoorten, waaronder melkvee. Met Sanitel-Med ontwikkelde de overheid een eigen datacollectiesysteem, dat sinds eind februari in voege is. “Het is best dat we, via AB Register, de gegevens in eigen handen hebben”, aldus Wytynck. “Zo kan de sector zelfregulerend werken. Het systeem zal je helpen om minder antibiotica te moeten gebruiken. Er kan remediërend worden gewerkt en ook per stal, zodat je je bedrijf beter kunt sturen.”

Registratie per individueel bedrijf

Liesbet Pluym, deeltijds coördinator en kwaliteitsadviseur bij Belplume, gaf meer toelichting bij de werking van het AB Register. “Belplume nam in 2013 het voortouw door het gebruik van de online tool AB Check op te nemen in zijn kwaliteitswerking. Maar de gegevens uit de AB Check waren niet meer up-to-date, zodat deze tool begin dit jaar werd stopgezet”, verklaart Liesbet. In het AB Register Pluimvee worden alle gebruikte antibiotica per stal bijgehouden. “Op die manier krijg je een beter inzicht in je gebruik en vallen kleine veranderingen beter op. De registratie biedt de mogelijkheid voor analyse. Zo zal je kunnen bekijken of de maatregelen die je samen met de bedrijfsdierenarts hebt genomen ook een effect hebben gehad op het geneesmiddelengebruik. Zodra er voldoende gegevens bekend zijn, zal er per individueel bedrijf een rapport worden opgemaakt, dat heel overzichtelijk een weergave

geeft van je antibioticagebruik. Zo kun je in één oogopslag het antibioticagebruik per stal vergelijken en het op een tijdslijn bekijken. Verder kun je dit rapport ook gebruiken bij een overleg met je dierenarts, wat kan zorgen voor een betere bedrijfsbegeleiding.”

Het AB Register Pluimvee geldt voor de leg- en braadsector, waarin alle schakels in de keten vertegenwoordigd zijn: moederdieren-, opfok-, vlees- en legkippen-bedrijven. Er wordt gemonitord op lot- of

Belplume wil een oordeelkundig gebruik van antibiotica, enkel als het nodig is.

stalniveau, zodat je een goed beeld krijgt per ronde en per stal. Dat is anders dan bij Sanitel-Med, waar er op jaarbasis wordt gewerkt en er wordt gekeken hoeveel antibiotica er jaarlijks aan de dieren over de stallen heen werd toegediend. Nadat de gegevens in het AB Register zijn geregistreerd, worden ze vier keer per jaar automatisch doorgestuurd naar Sanitel-Med. Daardoor ben je steeds in orde met de wetgeving.

Drie portalen

Het AB Register bestaat uit drie grote portalen, één voor elk van de drie belangrijkste partijen: het broeierportaal voor

de broeierij, die loten opzet en de lotgegevens registreert; het verschafterportaal voor de bedrijfsdierenarts (of apotheker of mengvoederfirma), die de geneesmiddelen verschaft en behandelingen registreert; en het producentenportaal, waarin je als pluimveehouder kunt controleren of de ingevoerde gegevens juist zijn en eventuele fouten kunt doorgeven aan je dierenarts. Elke deelnemer van Belplume heeft intussen een gebruikersnaam en wachtwoord gekregen, waarmee hij zich kan aanmelden op het producentenportaal. “Daarmee kunnen jullie zien welke loten er door de broeierij voor jullie bedrijf werden opgezet en welke geneesmiddelen de dierenarts op jullie bedrijf heeft ingezet”, zegt Liesbet. “Via het tabblad ‘Bedrijfsrapporten’ kun je bekijken of de status van een rapport rood of groen is. De 10% hoogste gebruikers van antibiotica bevinden zich in de rode zone, de 50% laagste gebruikers in de groene zone. Elke bedrijfsdierenarts krijgt automatisch een volmacht om de gegevens van de producent in te kijken. Een duidelijke stalnummering door de pluimveehouder is cruciaal, zodat de broeierij en de dierenartsen per stal de juiste gegevens kunnen registreren in AB Register. Om misverstanden te vermijden en je stalnummers goed te definiëren, voorziet Belplume stickers met de stalnummers die je op panelen en staldeuren kunt kleven.” ■

Meer info krijg je via www.abregister.be en www.belplume.be

KWALITEITSSYSTEEM BELPLUME

Belplume is een Belgisch kwaliteits-systeem waarin alle schakels van de braad- en legkippenkolom vertegenwoordigd zijn. Meer dan 90% van de Belgische braadkippenbedrijven is aangesloten bij Belplume. Daarnaast nemen ook 73 bedrijven uit de legkolom, 16 broeierijen, 8 slachthuizen en 24 transportbedrijven deel. Deze bedrijven worden jaarlijks door onafhankelijke, geaccrediteerde inspectie-instellingen gecontroleerd op de naleving van het lastenboek. Het kwaliteits-systeem omvat alle wettelijke voorwaarden, zodat pluimveehouders voor hun pluim-

veeactiviteit meteen in orde zijn met de autocontrole. Via de bovenwettelijke eisen die zijn opgenomen wordt het kwaliteitsniveau van de deelnemers onderstreept en wordt gelijkwaardigheid bekomen met buitenlandse systemen. Zo is er uitwisselbaarheid met het Nederlandse kwaliteits-systeem IKB-Kip. Verder wil Belplume dienen als basiscertificering voor de distributieketen. In het kwaliteits-systeem is ook een uniek tracerings-systeem voorzien, dat snelle en efficiënte tracering doorheen de hele productieketen toelaat.